

ДОКТРИНА ТРУДОВОГО ПРАВА

СИЛАБУС

навчальної дисципліни
підготовки доктора філософії
за спеціальністю 081 «Право»

Силабус підготовлено: к.ю.н., доцента Менджул Марія Василівна

Інформація про викладача та контакти: <https://www.uzhnu.edu.ua/en/cat/flaw-urcivil/staff>

Електронна пошта: marija.mendzhul@uzhnu.edu.ua

Консультації по курсу відбуваються згідно графіку, який затверджується на кафедрі цивільного права та процесу.

Силабус затверджено на засіданні кафедри цивільного права та процесу 25 серпня 2020 року (протокол № 1).

Тривалість курсу 180 год. Обсяг курсу 72 години аудиторних занять. З них 42 годин лекцій, 30 практичних занять та 108 годин самостійної роботи

Форма поточного контролю: виконання есе, наукових статей, самостійної роботи

Форма підсумкового контролю: залік, іспит

Коротка анотація курсу Дисципліна «Доктрина трудового права» є вибірковою дисципліною зі спеціальності Право 081 для освітньої програми з підготовки доктора філософії, яка викладається в 1 та 2 семестрах в обсязі 6-х кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).

Інформація про курс. Враховуючи, що трудове законодавство України потребує нагального реформування надзвичайно важливим є наукове обґрунтування оптимальної моделі правового регулювання трудових відносин. З огляду на це важливим є отримання аспірантами фундаментальних знань із доктрини трудового права України, ознайомлення із найсучаснішими доробками провідних учених, порівняльно-правовим аналізом трудового законодавства України із відповідним законодавством країн ЄС та світу. Основними завданнями вивчення дисципліни «Доктрина трудового права» є: поглиблене вивчення проблем трудового права, аналіз актів трудового законодавства України, міжнародних договорів, актів вищих судових інстанцій, монографічної літератури, здійснення наукових досліджень у сфері проблем трудового права.

Загальний опис курсу

Предметом вивчення навчальної дисципліни є сучасні наукові концепції, у тому числі у сфері: здійснення найманими працівниками права на працю та відпочинок; забезпечення гарантій працевлаштування окремих категорій працівників; укладення та розірвання трудових угод; забезпечення зайнятості, профорієнтації і працевлаштування; професійного відбору, професійної підготовки й підвищення кваліфікації кадрів безпосередньо на виробництві; соціально-партнерських відносин; укладання і виконання колективних

договорів; нагляді і контролі за охороною праці й дотриманням трудового законодавства; розгляді трудових спорів; пенсійному забезпеченні тощо.

Метою навчальної дисципліни «Доктрина трудового права» є: опанування аспірантами системи знань з доктрини трудового права України; акцентування уваги на складних теоретичних та практичних проблемах трудових правовідносин; на основі конкретно-предметного матеріалу сприяти виробленню навиків аналітичного мислення; формування практичних умінь і навиків щодо правильного тлумачення та застосування норм трудового права.

Згідно з вимогами освітньо-наукової програми повинні бути отримані такі **програмні результати навчання**:

1. Здатність до системного мислення, набуття нових знань та використання їх у власних наукових дослідженнях, а також у професійній практиці (ПР-1);
2. Вміння формулювати робочі гіпотези досліджуваної проблеми, робити аналітичні прогнози розвитку трудового права в Україні та в зарубіжних країнах (ПР-4);
3. Вміння вести дискусії на наукову проблематику із науковою спільнотою в сфері трудового права, в тому числі і на міжнародному рівні, демонструючи широкий науковий світогляд та креативність (ПР-5);
4. Вміння збирати, обробляти та аналізувати джерельну базу для проведення дослідження, формулювати мету власного наукового дослідження як складову загально цивілізаційного процесу (ПР-6);
5. Вміння встановлювати наукову цінність джерел, використовуючи відповідні критерії та стандарти шляхом порівняльного аналізу з іншими джерелами, визначеними завданнями дослідження та з позицій доктрини верховенства права (ПР-7);
6. Вміння ініціювати, організовувати та проводити комплексні дослідження в галузі науково-дослідницької та інноваційної діяльності, які приводять до отримання нових знань у сфері трудового права (ПР-10);
7. Прагнення до співпраці у науковій діяльності, беручи участь у формуванні команди дослідників для вирішення наперед поставленої задачі (формулювання дослідницької проблеми, робочих гіпотез, збору інформації, підготовки пропозицій) (ПР-11);
8. Вміння формувати комунікаційні стратегії та взаємодіяти з науковою спільнотою та громадськістю у відповідній галузі наукової, професійної та педагогічної діяльності (ПР-12);
9. Вміння кваліфіковано відображати результати наукових досліджень у наукових статтях, опублікованих як у фахових вітчизняних виданнях, так і у аналогічних закордонних (ПР-13);
10. Вміння використовувати профільні знання для логічних основ побудови наукової діяльності, з нових дослідницьких позицій формулювати загальну методологічну базу власного наукового дослідження, мету і значення для розвитку інших галузей науки (ПР-15);
11. Започаткування та проведення комплексних досліджень в галузі науково-дослідницької та інноваційної діяльності, які приводять до отримання нових знань (ПР-16).

За результатами навчання аспіранти мають здобути такі **фахові компетентності**:

- Здатність визначати наукову проблему, ставити наукові задачі та формулювати робочі гіпотези досліджуваної проблеми у сфері трудового права (ФК-1).
- Здатність збирати, опрацьовувати та аналізувати правові джерела (нормативні акти, доктринальні джерела, судову практики), що регулюють трудові відносини, у процесі дослідницької та інноваційної діяльності (ФК-2).
- Здатність осмислювати та аналітично оцінювати складні наукові правові проблеми, а також розв'язувати задачі, що потребують міждисциплінарних підходів (ФК-3).

- Здатність до опрацювання та аналізу інформації для правового дослідження проблем трудового права та готовність до її використання (ФК-4).
- Здатність формулювати та викладати правові обґрунтування та висновки, пропозиції, рекомендації, а також готовність здійснювати презентацію таких матеріалів (ФК-7).
- Здатність здійснювати аналіз правничого тексту та законодавчих актів, проводити їх експертизу, визначати тенденції розвитку діючого трудового законодавства (ФК-8).
- Спроможність до ведення діалогу й аргументування під час наукових і ділових дискусій, переговорів, судових дебатів, публічного виступу в судах та інших органах (ФК-9).
- Здатність до підготовки наукового дослідження проблеми у сфері трудового права або статті у фахове видання (ФК-10).

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ДИСЦИПЛІНИ

№	Назва теми	Рекомендована література
1	Наукові концепції про право людини на працю і міжнародні гарантії його забезпечення	- Андріїв В. Трудові права людини у системі природного та позитивного права / В. Андріїв. <i>Право України</i>. 2007. № 6. С. 61-64. - Назимко О. В. Міжнародно-правові стандарти правового регулювання трудових відносин. Європейські перспективи. 2016. № 1. С. 157 – 165. - Fundamental rights at work and international labour standards / International Labour Organization, 2003. URL: https://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/---ed_norm/---normes/documents/publication/wcms_087424.pdf
2	Принципи в доктрині трудового права	- Єршоменко В. В. Принципи трудового права в аспекті правозастосування. <i>Право та інновації</i>. 2016. № 1 (13). С. 122 – 131. - Smiriti Chand. Necessity and Importance of Labour Law and Principles. URL: https://www.yourarticlelibrary.com/law/necessity-and-importance-of-labour-law-and-principles/34381
3	Джерела трудового права України та інших країн світу	- Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним зверненням Київської міської ради професійних спілок щодо офіційного тлумачення частини третьої статті 21 Кодексу законів про працю України (справа про тлумачення терміну «законодавство») від 9 липня 1998 року N 12-рп/98. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v012p710-98 - Островерх А.М. Конвенції міжнародної організації праці як джерела трудового права України. <i>Юридичний науковий електронний журнал</i>. 2019. N 6. С. 204 – 206. - Чижмарь Ю.В. Джерела трудового права та їх характеристика. <i>Наукові записки</i>. серія: Право. 2018. Вип. 5. С. 38 – 41.
4	Наукові концепції щодо трудових правовідносин та їх суб'єктів	- Жернаков В. В. До питання про правове розуміння праці та трудових відносин. <i>Держава і право</i>. Випуск 34. К., 2006. С. 307-311. - Слюсар А. М. Правовий статус суб'єктів трудового права України: теоретико-правовий аспект : монографія. Х. : ФІНН, 2011. 335 с.
5	Теоретичні та практичні проблеми регулювання зайнятості	- Про безробіття: Конвенція МОП № 2, 1919 р. (ратифікована 4 лютого 1994 р.). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/993_143 - Про зайнятість населення: Закон України від 05.07.2012 № 5067-VI. Відомості Верховної Ради України. 2013. № 24. ст. 243. - Соціально-трудова відносина зайнятості: сучасні тенденції, виклики, шляхи розвитку : монографія / за наук. ред. д-ра екон. наук А. М. Колота, І. Ф. Гнибіденка ; Держ. ВНЗ "Київ. нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана". Київ : КНЕУ, 2015. 295 с. - Patricia C. Collins. An Overview of COVID-19 Employment Law Issues. <i>The Legal Intelligencer</i>. 2020. URL: https://www.law.com/thelegalintelligencer/2020/04/17/an-overview-of-covid-19-employment-law-issues/?slreturn=20200720155500
6	Порівняльно-правовий аналіз інституту трудового договору	- Гевел О. Трудова функція та порядок її визначення. <i>Право України</i>. 2002. № 4. С.89 - 93. - Рогач О. Я., Менджул М. В. Припинення трудових відносин з ініціативи працівника-внутрішньо переміщеної особи та роботодавця. <i>Публічне право</i>. 2017. № 1. С. 184 - 190. - Паламарчук В. Контракт як форма реалізації громадянами права на зайнятість. <i>Право України</i>. 2003. № 8. С. 104-106. - Will Elton. The Importance of an Employment Contract. <i>Zegal</i>. 08/01/2019. URL: https://zegal.com/blog/post/importance-of-employment-contract/
7	Інститут робочого часу у доктрині трудового права	- Конвенція про обмеження тривалості робочого часу на промислових підприємствах до 8 годин на день та 48 годин на тиждень від 29.10.1919 № 1. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/993_155 - Конвенція про роботу на умовах неповного робочого часу від 24.06.1994 № 175. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/993_040 - Пилипенко А.А., Михалко Ю.Р., Жаров О.А. Правове регулювання робочого часу в Україні і за кордоном. <i>Young Scientist</i>. 2017. № 11 (51). С. 979 – 983. - Giorgos Kallis, Michael Kalush, Hugh O.Flynn, Jack Rossiter, Nicholas Ashford. "Friday off": Reducing Working Hours in Europe. <i>Sustainability</i>. 2013, 5(4), 1545-1567. URL: https://www.mdpi.com/2071-1050/5/4/1545/htm
8	Теоретичні та практичні	- Про щорічні оплачувані відпустки: Конвенція МОП № 52 1936 р. (ратифікована 11 серпня 1956 р.). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/993_003

	проблеми регулювання часу відпочинку	- Про оплачувані відпустки: Конвенція МОП № 132, 1970 р., (переглянута у 1990 р.) (ратифікована 29 травня 2001 р.). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/993_022 - Про відпустки: Закон України від 15 листопада 1996 р. Відомості Верховної Ради України. 1997. № 2. ст. 4. - Ситницька О. А. Юридичні гарантії права на працю та права на відпочинок за трудовим законодавством України : монографія. Хмельницький: Вид-во Хмельниц. ун-ту упр. та права, 2010. 167 с. - The right to leave a country / Issue Paper by the Council of Europe Commissioner for Human Rights. URL: https://rm.coe.int/the-right-to-leave-a-country-issue-paper-published-by-the-council-of-e/16806da510
9	Наукові концепції щодо правового регулювання оплати праці	- Про рівну винагороду чоловіків і жінок за працю рівної цінності: Конвенція МОП № 100, 1951 р. (ратифікована 9 червня 1956 р.). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/993_002 - Про оплату праці: Закон України від 24 березня 1995 р. Відомості Верховної Ради України. 1995. № 17. ст. 121. - Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним зверненням громадянки Присяжнюк Людмили Михайлівни щодо офіційного тлумачення положень частини другої статті 233 Кодексу законів про працю України, статей 1, 12 Закону України «Про оплату праці» від 15 жовтня 2013 року, № 8-рп/2013. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v008p710-13#n30 - Andrzej Marian Świątkowski. The right to fair remuneration: european standards. TEISĖ. 2011. № 79. P. 186 – 192. URL: https://www.researchgate.net/publication/330722663_Teise_i_teisinga_atlyginima_europiniai_standartai/fulltext/5c510d87a6fdccd6b5d33ae0/Teise-i-teisinga-atlyginima-europiniai-standartai.pdf
10	Проблеми правового забезпечення охорони праці та здоров'я працівників на виробництві	- Про охорону праці: Закон України від 14.10.1992 Відомості Верховної Ради України. 1992. № 49. ст. 668. - Грицай Ю.В. Правове регулювання охорони праці молоді: сучасний стан та шляхи вдосконалення. Науковий вісник Ужгородського Національного університету : серія: Право / гол.ред. Ю.М. Бисага. Ужгород : Видавничий дім "Гельветика", 2015. Т.2. Вип. 34. С. 10-14. - Гришук М. В. Нормативно-правове регулювання охорони праці в Україні: реалії та перспективи. Часопис Національного університету «Острозька академія». Серія «Право». 2012. № 2(6). URL : https://lj.oa.edu.ua/articles/2012/n2/12hmvrtп.pdf - V. Zarosylo, T. Morozovska, T. Arifkhodzhaieva, H. Strohanova. Legal regulation of occupational safety and health in the European Union and Ukraine: a comparative approach. Naukovyi Visnyk Natsionalnoho Hirnychoho Universytetu, 2019, N 6. P. 150 – 154.
11	Трудова дисципліна та дисциплінарна відповідальність у доктрині трудового права	- Тетяна Колеснік. Правові засади забезпечення дисципліни праці у країнах із розвинутою ринковою економікою. Підприємництво, господарство і право. 2019. № 1. С. 66 – 70. - Лазор І. В. Правове регулювання дисципліни праці в Україні та зарубіжних країнах: порівняльно-правовий аспект. URL: http://dspace.onua.edu.ua/bitstream/handle/11300/1095/Lazor.pdf?sequence=1&isAllowed=y - Олійник С.Д. Теоретичні основи сучасного стану правового регулювання трудової дисципліни. Науковий вісник публічного та приватного права. 2019. Випуск 2, том 1. С. 159 – 165. - Ioan Micle. Disciplinary and Criminal Liability of the Employee - Form of Legal Liability. AGORA International Journal of Juridical Sciences. 2015. N. 3, pp. 29-37.
12	Теоретичні та практичні проблеми матеріальної відповідальності сторін трудового договору	- Про судову практику в справах про відшкодування шкоди, заподіяної підприємствам, установам, організаціям їх працівниками: Постанова Пленуму Верховного Суду України від 29 грудня 1992 р. № 14. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/v0014700-92 - Хуторян Н. М. Проблеми правової природи і галузевої належності матеріальної відповідальності в трудових відносинах. Держава і право. Випуск 17. К.: Ін-т держави і права ім. В.М. Корецького НАН України, 2002. С. 297-306. - Lina Gudeliauskiene. Material liability of an employee and effective means for recovering damages. The Baltic Times. 2009. URL: https://www.baltictimes.com/news/articles/23727/
13	Наукові концепції щодо	- Ярошенко О. Проблемні моменти законодавчого регулювання трудових спорів. Вісник Академії правових наук України. 2005. № 1 (40). С. 206-214.

	поняття та порядку вирішення індивідуальних трудових спорів	- Archibald Cox. Role of Law in Labor Disputes. Cornell Law Review. 1954. Vol. 39. URL: https://core.ac.uk/download/pdf/73976281.pdf - Henri Fraisse Francis, Kramarz Corinne Prost. Labor Disputes and Labor Flows. Discussion Paper. 2011. No. 5677. URL: http://ftp.iza.org/dp5677.pdf
14	Теоретичні та практичні проблеми соціального партнерства та колективного трудового права	- Ніна Гетьманцева. Соціальне партнерство як спосіб інтеграції інтересів суб'єктів соціально-трудових відносин. Підприємництво, господарство і право. 2016. № 3. С. 82 – 86. - Шапоренко О. І. Соціальне партнерство у вирішенні соціально-трудових конфліктів. Державне управління: удосконалення та розвиток. 2019. № 3. URL: http://www.dy.nayka.com.ua/pdf/3_2019/5.pdf - Michael Fichter, Ian Greer. Analysing Social Partnership: A Tool of Union Revitalization? Cornell University ILR School Digital Commons. 2004. URL: https://core.ac.uk/download/pdf/144988812.pdf
15	Колективні договори (угоди) і порядок вирішення колективних трудових спорів	- Про сприяння колективним переговорам: Конвенція МОП № 154, 1981 р. (ратифікована 4 лютого 1994 р.). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/993_006 - Про колективні договори і угоди: Закон України від 1 липня 1993 р. Відомості Верховної Ради України. 1993. № 36. ст. 361. - Про порядок вирішення колективних трудових спорів (конфліктів): Закон України від 3 березня 1998 р. Відомості Верховної Ради України. 1998. № 34. ст.227. - Jorge Andrés Leyton García. The Right to Strike as a Fundamental Human Right: Recognition and Limitations in International Law. Revista Chilena de Derecho. 2017. vol. 44. N° 3. pp. 781 – 804.

Завдання для самостійної роботи

Самостійна робота може бути виконана у формі запропонованій аспірантом за погодженням із викладачем.

Орієнтовні завдання для самостійної роботи:

Орієнтовне завдання	Програмні результати та фахові компетентності
1. Здійсніть оглядовий аналіз докторських та кандидатських дисертацій, захищених з проблем трудового права за період останніх п'яти років. Результат оформіть у вигляді доповіді для публічного виступу.	Програмні результати: 1, 5, 6, 10, 12 Фахові компетентності: ФК-2, ФК-3, ФК-4, ФК-9
2. Проаналізуйте наукові праці з трудового права за останні десять років у зарубіжній державі (обирається одна зарубіжна держава і узгоджується вибір з викладачем) та здійсніть їх оглядовий аналіз. Результат оформіть у вигляді доповіді для публічного виступу.	Програмні результати: 1, 5, 6, 10, 12 Фахові компетентності: ФК-2, ФК-3, ФК-4, ФК-9
3. Проаналізуйте та опишіть проблемні аспекти розгляду трудових спорів в Україні (необхідно здійснити аналіз не менше 30 судових рішень по певній категорії справ, наприклад, незаконному звільненні, притягненні до відповідальності працівника, не виплаті заробітної плати тощо). Результат оформіть у вигляді презентації.	Програмні результати: 1, 6, 11, 15, 16 Фахові компетентності: ФК-1, ФК-2, ФК-7
4. Дослідіть та опишіть проблемні аспекти укладення трудових договорів (на основі аналізу трудових договорів та судової практики). Результат оформіть у вигляді презентації.	Програмні результати: 1, 4, 7, 10, 11 Фахові компетентності: ФК-1, ФК-4, ФК-7
5. Дослідіть та опишіть проблемні аспекти укладення колективних договорів (на основі аналізу істотних умов колективних договорів та практики розгляду колективних трудових спорів). Результат оформіть у вигляді презентації.	Програмні результати: 1, 4, 7, 10, 11 Фахові компетентності: ФК-1, ФК-4, ФК-7
6. Проаналізуйте діяльність МОП та опишіть, які конвенції та рекомендації необхідно ще ратифікувати Україні. Здійсніть прогноз розвитку трудового законодавства в Україні з врахуванням міжнародних стандартів.	Програмні результати: 4, 5, 12, 15, 16 Фахові компетентності: ФК-1, ФК-4, ФК-8
7. Проаналізуйте та опишіть позицію ЄСПЛ щодо захисту права на оплату праці. Результат оформіть у вигляді наукової статті.	Програмні результати: 1, 6, 13, 15, 16 Фахові компетентності: ФК-1, ФК-3, ФК-4, ФК-10
8. Проаналізуйте допустимість обмеження трудових прав при надзвичайних умовах (наприклад, пандемії, надзвичайного стану, військових дій тощо). Результат оформіть у вигляді наукової статті.	Програмні результати: 1, 11, 13, 15, 16 Фахові компетентності: ФК-1, ФК-3, ФК-4, ФК-10

Критерії оцінювання знань

Оцінювання навчальних досягнень та практичних навичок здійснюється за **100-бальною системою**.

При цьому аспірант може отримати:

- **30 балів** за виконання практичних занять (при цьому оцінюється можливість вести наукову дискусію, критично аналізувати трудове законодавство, судову практику та наукові положення доктрини трудового права).
- **40 балів** за виконання завдань для самостійної роботи (аспірант має виконати 4 завдання на вибір (орієнтовані завдання наведені вище), які оцінюються до 10 балів),
- **30 балів** за поточний контроль у вигляді письмової роботи (наукової статті, есе).

У випадку отримання протягом семестру менше 60 балів, аспірант не допускається до підсумкового контролю, який проводиться у вигляді усного опитування.

Оцінювання навчальних досягнень здійснюється за такою шкалою:

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

Орієнтовні питання підсумкового контролю:

1. Наукові концепції про право людини на працю.
2. Право на працю – одне з фундаментальних прав людини: поняття і зміст.
3. Міжнародні стандарти права на працю.
4. Значення Конвенцій МОП у гарантуванні трудових прав.
5. Державні гарантії трудових прав за законодавством України.
6. Поняття та значення принципів трудового права.
7. Наукові підходи до класифікації принципів трудового права.
8. Загальна характеристика основних принципів трудового права.
9. Теоретичні та практичні проблеми до визначення поняття та видів джерел трудового права.
10. Кодифікація трудового права в країнах світу та характеристика джерел трудового права окремих країн (Росія, США, Великобританія, Франція, Німеччина, Італія, Японія та ін.).
11. Джерела трудового права України: загальна характеристика.
12. Конвенції та рекомендації МОП.
13. Нормативно-правові акти як основні джерела трудового права України.
14. Звичай як джерело трудового права.
15. Судовий прецедент у системі джерел трудового права.

16. Поняття та система правовідносин у доктрині трудового права.
17. Наукові підходи до поняття та статусу суб'єктів трудових правовідносин.
18. Працівники як суб'єкти трудових правовідносин.
19. Трудова правосуб'єктність та її особливості.
20. Роботодавці як суб'єкти трудових правовідносин.
21. Роботодавець-фізична особа як сторона трудового договору.
22. Професійні спілки та проблеми їх правового статусу.
23. Міжнародні правові акти про зайнятість та захист від безробіття.
24. Поняття та форми зайнятості населення.
25. Проблеми правового статусу безробітного.
26. Державна служба зайнятості та її повноваження.
27. Поняття працевлаштування та його правові форми.
28. Посередництво при наймі.
29. Взаємовідносини органів з працевлаштування (посередників) з наймачами робочої сили.
30. Особливості працевлаштування окремих категорій громадян.
31. Наукові концепції щодо правової природи трудового договору.
32. Трудовий договір: поняття, види та значення.
33. Сторони та зміст трудового договору: порівняльно-правовий аналіз.
34. Гарантії прав і обмеження прав особи при укладенні трудового договору.
35. Прийняття на роботу і оформлення трудового договору: порівняльно-правовий аналіз.
36. Випробування при прийнятті на роботу.
37. Зміна умов трудового договору.
38. Припинення трудового договору: поняття та класифікація підстав.
39. Правове регулювання робочого часу в нормативних актах МОП та ООН.
40. Поняття робочого часу і сучасні проблеми гарантій у сфері робочого часу.
41. Види робочого часу: нормальна та скорочена тривалість робочого часу, неповний та ненормований робочий час.
42. Режим робочого часу та його види.
43. Надурочні роботи: їх поняття, випадки та порядок застосування.
44. Облік робочого часу: поняття та види.
45. Міжнародно-правове регулювання часу відпочинку.
46. Поняття та види часу відпочинку у доктрині трудового права.
47. Відпустки, їх види та порядок надання.
48. Додаткові відпустки у зв'язку з навчанням.
49. Творчі відпустки (науковий огляд).
50. Соціальні відпустки (науковий огляд).
51. Відпустка без збереження заробітної плати.
52. Право працівника на оплату праці та його захист (науковий огляд).
53. Поняття оплати праці та її структура.
54. Основна заробітна плата, інші заохочувальні та компенсаційні виплати.
55. Державне та договірне регулювання оплати праці.
56. Мінімальна заробітна плата: поняття і значення.
57. Порядок встановлення і застосування різних форм матеріального стимулювання праці.
58. Міжнародно-правове регулювання охорони праці.
59. Зміст охорони праці як інституту трудового права.
60. Гарантії прав працівників на охорону праці та здоров'я на виробництві.
61. Організація охорони праці працівників на підприємстві.
62. Спеціальні правила охорони праці на важких, небезпечних та шкідливих роботах.
63. Охорона здоров'я жінок, неповнолітніх і осіб зі зниженою працездатністю.
64. Соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання.

65. Розслідування та облік нещасних випадків, професійних захворювань та аварій, пов'язаних з виробництвом.
66. Поняття дисципліни праці у доктрині трудового права.
67. Внутрішній трудовий розпорядок (порівняльно-правовий аналіз).
68. Способи забезпечення дисципліни праці: система організаційних, моральних та матеріальних стимулів (заохочення); заходи правового впливу; заходи громадського впливу; дисциплінарні стягнення.
69. Поняття дисциплінарного проступку у доктрині трудового права.
70. Види дисциплінарних стягнень.
71. Порядок застосування дисциплінарних стягнень.
72. Оскарження та зняття дисциплінарного стягнення.
73. Поняття і загальна характеристика матеріальної відповідальності, її відмінність від цивільно-правової відповідальності.
74. Підстава та умови матеріальної відповідальності.
75. Види матеріальної відповідальності у доктрині трудового права.
76. Особливості матеріальної відповідальності роботодавця за шкоду, заподіяну працівникові.
77. Поняття та види трудових спорів (конфліктів) у доктрині трудового права.
78. Індивідуальні трудові спори: поняття, види, причини виникнення та способи вирішення.
79. Порядок вирішення трудових спорів у Комісії з трудових спорів (КТС).
80. Судовий порядок розгляду трудових спорів.
81. Порядок поновлення працівника на роботі та оплата вимушеного прогулу.
82. Діяльність спеціалізованих трудових судів у зарубіжних країнах.
83. Поняття соціального партнерства у доктрині трудового права.
84. Правове регулювання соціального партнерства в Україні та зарубіжних країнах.
85. Сторони та інші суб'єкти соціального партнерства.
86. Колективне трудове право, його становлення та розвиток.
87. Поняття та види трудового колективу.
88. Повноваження трудового колективу в Україні та зарубіжних країнах.
89. Поняття і значення колективного договору у доктрині трудового права.
90. Необхідні умови та сфери дії колективного договору (угоди).
91. Характеристика міжнародних правових норм, що регулюють укладення колективних договорів.
92. Сторони колективного договору (колективної угоди).
93. Колективні переговори та порядок укладення колективних договорів.
94. Зміст, форма та строк дії колективного договору (угоди).
95. Примусова сила колективних договорів в деяких країнах світу.
96. Відповідальність за порушення колективного договору.
97. Поняття, предмет і сторони колективних трудових спорів.
98. Процедури примирення, посередництва та арбітражу.
99. Право на страйк та його реалізація.
100. Локаут: теоретичні та практичні проблеми.

Опитування. Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.